

ВР УКРАЇНИ СКАСУВАЛА ПОДВІЙНЕ ГРОМАДЯНСТВО В КРИМУ

Київ. — У п'ятницю, 5-го серпня, Верховна Рада України скасувала недавнє рішення законодавчої влади Криму, згідно з яким населення півострова мало дістати подвійне, українське і російське, громадянство.

У зв'язку з цим голова Конституційного комітету українського парламенту Володимир Стретович сказав: «Українська конституція стверджує, що на території республіки можливе тільки одне громадянство — громадянство України. Неконституційні дії кримських законодавців не мають під собою правової основи, тому ми не визнаємо їх чинності».

Як відомо, приблизно

місяць тому кримський парламент прийняв новий закон, який дозволяє подвійне громадянство мешканцям Криму. Після того кримська влада стала вимагати від українського парламенту змінити конституцію України, пристосувавши її, на думку російськомовного населення півострова, до прийнятого кримськими законодавцями закону. Більшість спостерігачів, і не тільки українських, потрактували цей крок сепаратистів як спробу відокремити від України і приєднати до Росії. Цьому намірові українська Верховна Рада, не зважаючи на ідеологічну лівизму своїх політиків, рішуче стала на перешкоді.

Передбачають початок кінця демократії у Криму

Київ (УНІАР). — Кримський Союз Вільних Журналістів звернувся до громадськості із заявою, у якій сказано: «Тиск, що чиниться останнім часом у Криму на засоби масової інформації, у тому числі на телебачення та радіо (пов'язаний з намаганнями знищити пресу, яка є в опозиції до правлячого блоку, «Росія») — розглядається як спроба втручання у середовищі тих журналістів, які незалежно від політичних переконань та національності, намагаються відстоювати право всіх на вільне висловлювання своєї точки зору на процеси, що відбуваються на півострові».

«Ми впевнені, що рішення Верховної Ради Криму про створення Республіканської ради з питань телебачення та радіомовлення з надан-

ням йому лише наглядацьких функцій та про відкінчення постанов Ради Міністрів Криму та Верховної Ради Криму про державну телерадіокомпанію «Крим» є нічим іншим, як намаганням відкритої цензури та монополізації засобів масової інформації. Ми також впевнені, що все це вживає лише з однією метою — розправитися з тим же журналістами, загальнодемократична позиція та політичні переконання яких суперечать ідеологічним напрямкам сил, що прийшли до влади. При цьому порушуються права людини на отримання та вільне використання інформації, порушуються закони, у тому числі конституції України та Криму, зокрема закон України про засоби масової інформації».

Протестують проти одеського терміналу

Київ (УНІАР). — Тут у четвірку, 4-го серпня, майже години група представників екологічних організацій Росії пікетувала посольство України в Російській Федерації. Пікетувальники протестували проти того, що місцеві власті Одеси

розіслали наметове містечко біля нафтового терміналу, який споруджують у тому місті. Спостерігачи висловили думку, що за організацією подібних акцій проти спорудження одеського терміналу стоять деякі нафтові кола Росії.

Оселя УНСоюзу гоститиме професійних українських музиків

В. Винницький

Г. Колеса

О. Кузішин

Союзівка. — Концерт наступного вікенду посидать в собі виступи українських виконавців з різних країн: ЗСА, України та Польщі.

У суботу, 13-го серпня, у вечірньому концерті в залі «Веселка» братимуть участь віолончель Галина Колеса, піаніст Володимир Винницький і співак та композитор Олександр Кузішин. У програмі — твори Дж. Енеску, Ф. Шопена, Г. Ліста, М. Колесси, О. Кузішина, а також І. Карабича та В. Івасюка. Початок о год. 8-й вечора.

неділю, 14-го серпня, початок о год. 2:15 по полудні. Звучатимуть композиції Й. С. Баха, Й. Брамса та інших композиторів.

Галина Колеса — випускниця Московської консерваторії та Джульярської консерваторії в Нью-Йорку, де навчалася у славних віолончелістів Юрія Башмета і Пола Ньюбауера. У її творчому дару — виступи сольно та в складах камерних ансамблів по Україні, у Москві та республіках колишнього СРСР. Прибувши до ЗСА в 1990 році, віолончель продовжила тут концертну діяльність, виступивши багаторазово в

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ АСЛУА

Київ (Раїса Руденко). — У неділю, 7-го серпня, в 34-х виборчих округах України відбулося повторне голосування на народних депутатів Верховної Ради. Вибори були успішними у 32-ох округах, у яких обрано 12 депутатів. З них один член КПУ, решта безпартійні.

Отже залишилися обрані ще 57 народних депутатів України, щоб до кінця року Верховна Рада мала повний склад 450 депутатів.

Л. КУЧМА ВІДВІДАЄ ПІВДЕННУ УКРАЇНУ

Одеса (УНІАР). — У середу, 3-го серпня, під час зустрічі з головами районних та керівниками агропромислового комплексу Одеської області, Президент України Леонід Кучма сказав: «Ми повинні відкрити дорогу російськомовним капіталові».

Ця зустріч відбулася у селішч Першотравневе Комінтернівського району, яке Президент відвідав у першій своїй подорожі на Одещину. Він мав на меті ознайомитися з існуючою ситуацією у сільському господарстві півдня України. Там же Л. Кучма пообіцяв одеським хліборобам захистити українських виробників від закордонних конкурентів і налагодити відносини з країнами Співдружності Незалежних Держав. На зустрічі з Росією. На зустрічі було також порушено питання про стосунки між виконавчою та законодавчою гілками влади. Президент уживає необхідним посилення структури виконавчої влади. По закінченні наради Л. Кучма від'їхав до Херсону.

Там на нараді з керівниками всієї південної області Л. Кучма повідомив,

що протягом тижня можливо буде підписана низка укладі щодо захисту національного товаровиробника. Метою цієї наради — у агропромисловому секторі української економіки та збирання врожаю. Президент підкреслює — справа критична і якщо найближчим часом її не вдасться змінити, то за прогнозами американської розвідки, воєнну країну чекає розвал.

Український борг Росії становить 5 біл. дол., у тому числі 1 біл. 200 міль. дол. за цистерні доставки газу. Така ж ситуація з боргом України Туркменістану за доставку енергоносіїв. У той же час, підкреслює Л. Кучма, парламент замість того, щоб зайнятися творчою працею, робить спробу розв'язати ревізії яке виконає своїх попередніх рішень. Є спроби створити нову конституційну комісію.

«У мене на першому плані — налагодження нормальних ділових взаємовідносин з країнами СНД, перш за все з Росією. Ми не повинні йти у різні сторони, а працювати в одному напрямку».

Відкрилася виставка поколінь на заході Америки

Гейс, Конн. — Тут в Мистецькій Палаті відбулося 29-го липня відкриття виставки творів мистецтва із придбаних родин Романа й Аделаїди Кухар. Природно, виставка, що її влаштовано в висліді загального зацікавлення громадян міс-

та Гейс, культурного осяку західного Кензасу, культуру України, триватиме до 19-го серпня ц.р.

Значну частину виставкового мистецтва фонду становлять українські вишивки, картини й різьби та зразки іконографії в репродукційних мазках і фресках з церков і соборів в Україні.

Експонати трьох поколінь родини в ділянках граверування, галушництва, вишивання та стебнування, з релігійними та світськими мотивами, доповнюють декількагранний зміст виставки.

Вишивки у виконанні св. п. Пелагії Кухар і Кресенції Люкс, ще з періоду Першої світової війни, представляють характерні зразки з лівського й монкеського теренів. Виставлені обрус, скатерті, пошукли й рушники, з загально-національними зображеннями вишивки на них, належать виконанню мист. Ірини Кухар-Клак з Львова. А. Кухар виготовила, крім цільно низки вишивок і вишиваних полотен, великий стебнований твір символічного характеру з темою єднання української культури зі західною. Показовими тут виділяються профілі київської св. Софії та вашигтонського Капітолія. На виставі є також виробів її особливого замовлення, а саме плетінки із шпінних стеблин, що знайшли широкого поширення (теж у Вашингтоні, у формі великого трикутника у українському мавзольє).

Серед виставлених репродукцій ікон Всецаркв'яного (Закінчення на стор. 3)

Започатковано співпрацю

Одеса (УНІАР). — Тут у середу, 3-го серпня, підписанням угоди про співпрацю та взаємодію прикордонних військ України і Росії завершилися переговори українських делегатів цих двох країн. Від України угоду підписав голова Державного комітету для справ охорони кордону України генерал армії Валерій Губенко, з боку Росії командуючий прикордонних військ Російської Федерації генерал-полковник Андрій Ніколаєв.

Угода передбачає спільні заходи проти незаконного пересування через кордон зброї, наркотиків і злочинних груп. Відтепер українська і російська сторони взаємно видаватимуть дипломатичних учасників прикордонників, що дозволятиме старшим прикордонним військ України переконати на службу до прикор-

Загострилися відносини між Росією і Чечнею

Грозний, Чечня. — Президент Чечні Джохар Дудаєв звинувачує Росію в «античеченській змові».

Як відомо, два роки тому Чечня проголосила незалежність від Росії, однак колишній партійна номенклатура на чолі з Умаром Ахматовим зуміла організувати в Надтеречному районі республіки російське опозицію проти президента Д. Дудаєва. Там створено так звану тимчасову раду, яка користується безпосередньо підтримкою Москви. В Надтеречному районі вже діють військові формування з числа російських найманців. Від початку серпня вони здійснюють декілька збройних провокацій, у висліді яких згинувли невинні люди. Д. Дудаєв стверджує, що Москва не просто зацікавлена в остаточній політичній нестабільності в Чечні, але й сама її організує.

Водночас президент Д. Дудаєв знову повторює, що Чечня готова розпочати рівноправний діалог з Москвою. «Коли Росія і міжнародна спільнота публічно визнають право чеченського народу на свободу і незалежність, я того дня залишу президентське крісло і запросю на Корані, що більше ніколи не займатимусь політикою», — сказав Д. Дудаєв.

Минулої неділі відбулися нові криваві сутички на півночі Чечні, де декілька антиурядових угруповань, яких підтримують російські спецслужби, «Російське керівництво розв'язало проти Чеченської Республіки справу безпрецедентного тиску Москви на Чечню може спровокувати вибуху опозиції на всій території Північного Кавказу», — підкреслює міністер внутрішніх справ Чечні А. Сатуха.

У СВІТІ

В ПОНЕДІЛОК, 8-ГО СЕРПНЯ, на ізраїльсько-йорданському кордоні поблизу Ізраїльського курортного містечка Еліт відбулася церемонія відкриття першого контрольно-пропускного пункту. У ній взяли участь прем'єр-міністр Ізраїля Іцхак Рабін, йорданський принц Гасан і державний секретар Зєспанісх Стейтін Воррен Крістофер. Поки не буде підписаний повноправний договір про мир і співробітництво між обома країнами, контрольно-пропускним пунктом користуватимуться тільки закордонні громадяни. Ізраїльські економісти передбачають, що відкриття кордону сприятиме розвитку курортного району. Вже в наступному році кількість закордонних туристів дійде до 200,000 осіб, що позитивно позначиться на рівні зайнятості в регіоні.

ТИЖДЕНЬ ТОМУ ПРЕЗИДЕНТ Росії Борис Єльцин звинувачує Латвію в тому, що вона стає «осередком національної нетерпимості, піднятої до рівня офіційної політики». У відповідь на це звинувачення міністерство закордонних справ Латвії висловило, «звинувачення» і підкреслює у своїй заяві, що «твердження президента Російської Федерації не відповідає дійсності». Латвійська сторона нагадує, що перед прийняттям закону про громадянство, який так несподобався Москві, латвійські парламентарії консульовували найбільш авторитетні міжнародні організації і всі їхні рекомендації ухвалили в закон, узгодивши його з міжнародними правовими стандартами.

ПРЕДСТАВНИК МІЖНАРОДНОЇ організації «Лікарі без кордонів» Жак Міліан повідомив, що смертність від холери в таборах румунських втікачів досягла рекордного показника: щодня жертвами епідемії стає понад 3,000 осіб. Починаючи від липня цього року, в таборах румунських втікачів на території Заїру від холери і дизентерії померло 25,000 осіб. Цими днями холера з новою силою спалахнула в Ліберії, де вже зареєстровано 600 випадків цього захворювання.

ЦІМИ ДНЯМИ ПІСЛЯ півторамісячного плавання повернувся у Севастополь ватерій корабель військово-морських сил України, «Гетьман Сагайдачний». Його залаго брала участь у святі Арманда Свободи у французькій місці Руані з нагоди ювілею нормандського десанту союзних військ у роки Другої світової війни. Крім Руані, «Гетьман Сагайдачний» відвідав Тулон, Марсель і острів Медіуер. В севастопольському порті корабель зустрічали представники військового командування республіки, активісти українських громадських організацій міста, журналісти. У своєму привітальному слові командуючий військово-морськими силами України віцеадмірал Володимир Безкоровийніч сказав, що подорож «Гетьмана Сагайдачного» стала ще одним свідченням визнання держави України і її військово-морських сил. До кінця цього року українські моряки ще здійснять плавання в Туніс, Середземне море, а наступного року — в Атлантику.

В НЕДІЛЮ, 7-ГО СЕРПНЯ, з кордоном між Боснією і Сербією надійшло повідомлення, що прикордонна охорона не пропустила в сербські райони на сході Боснії автотранспорту з харчами, зброєю та іншими вантажами. Представники Міжнародного Червоного Хреста висловили відношення з того приводу, що сербський президент Слободан Мілошевіч твердить дотримувати свого слова. Як відомо, минулого тижня він оголосив, що збройові райони, зайняті боснійськими сербами, якщо вони не приймуть плану мирного розв'язання конфлікту і mapу остаточного поділу Боснії.

СИЛЬНА ПОЖЕЖА цілком знищила склад готової продукції на фабриці відеоматеріалів польської компанії «Міудбіл» Електрик в місті Муко, провінція Кіото. Протягом 90 хвилин пожарики безупинно боролися з полум'ям, поки споруда не згоріла ущент. Пожежа сталася саме тоді, коли компанія відіслала на вакації всіх без винятку робітників, зупинивши на 10 днів фабрику.

У НЕДІЛЮ, 7-ГО СЕРПНЯ, на півдні Башкирії у висліді великих злив вода прорвала греблю Тирлякського водосховища. До 6 мільйонів кубічних метрів води вилінула на села Тирляк, Азвалова, Казиларова та Алягове. Повністю затоплено Безоречівський металургійний комбінат, на якому працює декілька десятків тисяч робітників. Хвилюю від зметено вузькоколійну залізницю. Шонайменше 20 осіб загинуло, десятки ранено.

В АМЕРИЦІ

ЩОБ ПРАВООХОРОНИМ органам було легше проводити підслухування телефонічних розмов і слідити за сигналами-повідомленнями, для цього потрібно переорєнтувати телефонічних і кабелі-телевізійних мереж. Таких коначних змін вже довшу хвилю вимагають такі агенції як ФБІ з повною підтримкою Уряду президента Білла Клінтона з 500 міль. дол. з федеральних грошей для здійснення цих на їхню думку коначних уліпшень. З цього приводу запропоновано в Сенаті та Палаті Репрезентантів законопроект, який дозволяв би правоохоронним органам здійснювати загляданні до судового згодою.

НА СВІТОВОМУ валютному ринку американський долар знову зріс у своїй вартості у порівнянні з японським сном 101.55 і німецькою маркою 1.5835.

ЕКОНОМІЧНІ АНАЛІТИКИ вважають, що сподівання про зниження цін на бензині унаву у скорому майбутньому виглядають нереальними. Вони думають, що щорічне гостре підвищення цін з 14 до 20 дол. за барильку пошкодило буде тривати, а деякі навіть припускають можливість ще дальшого зросту цін у майбутніх десяти роках. Найбільшим показником цих припущень є зростаюче застосування бензину і нафти та напруженість у країнах, де видобувають ропу.

РИНОК НЕРУХОМОСТЕЙ у Нью-Йорку значно поправився, а з тим також зросли і ціни, які для деяких фірм є головною причиною у шуканні нових приміщень поза Мангеттеном. До таких належать два великі підприємства — забезпечена фінанс, «Експітабл лайф ашуренс сосеті» і Швайцарська банкова корпорация. Речники цих підприємств підтвердили, що розглядаються за новими приміщеннями в околицях Нью-Йорку — повіті Вестчестер і навіть у Гартфорд, Конн., де ціни є куди більш доступними. Такий поворот справи на ринку нерухомості є дуже добрим для ньюйоркських околиць, але відхід майже 4,000 працівників з Мангеттену разом із працевдавцями не втішає управління міста.

ПЕРЕДБАЧАЮЧИ довготривалу розправу обвинуваченого у вбивстві своєї колишньої дружини та її приятеля О. Джей Сімсона, місцеві власті у Лос-Анджелесі вирішили перенести у'язненого до меншої келії, щоб запобігти втекти. Розправа обвинуваченого має розпочатися 19-го вересня, а утримання окремої сторожі для такої відомої постаті як О. Джей Сімсон виявляється дуже дорогою аферою. Речник місцевої поліції сержант Леррі Ліпінколіс сказав, що не перенесення дасть змогу зменшити витрати, бо функції його охорони будуть покладені з іншими обов'язками, що дещо зменшить витрати його утримання.

ПІСЛЯ РОКІВ намагання оновити систему медичного забезпечення в країні, Сенат у вівторок, 9-го серпня, розпочав дебати у цій справі. Це, до речі, є однією з найбільш спірних справ, яку Конгресові прийдеться вирішувати за останніх 30 років. Вже передбачають поважні дебати, але ніхто не хоче передсказати їхніх вислідів. Демократи і президент Білл Клінтон сподіваються, що законопроект у справі охорони здоров'я буде схвалений Конгресом не перш ніж влітку. Натомість республіканці намагаються переконувати всіх, що це запавана справа, щоб її вирішувати похашем.

У ПОНЕДІЛОК, 8-ГО СЕРПНЯ, Федеральний апеляційний суд другої округи у Мангеттені ствердив, що Уряд колишнього президента Джорджа Буша помилово визнає правильним перепис населення з 1990 року. Проти неправильності згаданого перепису вже тоді виступили керівники майже всіх великих міст країни, але тодішній Уряд не погодився на виправлення. Цей неправильний перепис населення зменшив кількість негритянського і еспаномовного населення, а з тим і їхню політичну силу. Це рішення може мати поважні наслідки коли йдеться про призначення федеральних фондів для великих міст і зміну округ для виборів до Конгресу.

СВОБОДА

СВОБОДА

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Свобода (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Свобода: (201) 434-0237   UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні:
(202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Свобода", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Переплата на рік \$55.00, на півроку \$32.00, за 3 місяці \$17.00.
Для членів УНСозу \$30.00 річно. За кожну зміну адреси \$1.00.
Чеки i "money orders" виставляти на "Свобода".

Статті i дописи підписані авторами, не несуть відповідальності поглядам Редакції. Редакція застерігає свої права в потребі виправляти i скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.

За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346   Jersey City, N.J. 07303

Пропаганда замість політики

Історик доби президента Билла Клінтона матиме дуже важке завдання. Не керуючись своєю симпатією чи антипатією ані своїм політичним світоглядом, буде важко розкомувати купівль від зерна. У відношенні до кожної історичної постаті, — а історичною постаттю є кожний президент З'єднаних Штатів без уваги на його формат, — не можна звужувати до характеристики, «все було добре» або «все було зле». Билл Клінтон, який скінчив дуже добрий університет і недавно отримав почесний докторат від Оксфордського університету, за фахом адвокат, вміє не раз гарно й розумно промовити, вміє користуватися дипломатичним стилем, щоб за словами не було змісту. Але це перший в історії Америки, вже 42-ий з черги президент, який створив особливий, тільки йому притаманний стиль урядування: політику переплутує з пропагандою і більше часу присвячує пропаганді, як державницькій політиці.

Дуже можливо, що на методиці праці Клінтона, як президента, відбилася його кількісна частка передбачка пропаганда. Він вийнявся у своїй пропаганді справжнім майстром: їздив по всіх штатах і перерізних містах, зосереджувався на панівній тоді економічній recessії, обіцявав створити мільйони нових завданств праці, покликуючися на свій одобрений гуртом підприємців у Чикаго, «економічний план», захрип їдучи виголосувати щоденно патетичних промов на нуту — за українським народним висловом —, «бодяк когут збудив» — і вигравав. Вигравав, бо Джордж Буш злегка хвилювався економічній кризі й виговорив нею настрій суспільства, злегка хвилювався свого суперника, губернатора маленького штату Аркансо, який не мав ніякого досвіду ані у внутрішній, ані в закордонній політиці.

Коли прийшлося здійснювати давно Демократичною партією заповідану реформу існуючої в Америці системи забезпечення здоров'я — Клінтон тгар праці скнув на свою дружину Гілларі, доручивши їй скласти конкретний план тієї реформи. На цьому місці була вже мова, що те доручення своїй дружині, за фахом також адвокатці, було грубою помилкою, бо вона, хоч освічена і ділова жінка, вперше зустрілася з тією проблемою і мусіла спершу познайомитися з існуючим в Америці станом та розпочати розмови з представниками медичного світу, представниками забезпечених установ та всіма іншими чинниками. Але дотепер невідомо чи Гілларі Клінтон познайомилася з державною охороною здоров'я у Канаді, у Швеції або в Німеччині, яка сплавилася своєю «Кранкенкасс».

Сам президент Клінтон обмежується доведенням пропаганди в народі в користь загальної забезпечення, тепер вже модифікованого плану сен. Мічелла. Знову роз'їздить по всіх штатах, різних містах і виголошує крикливі промови. Недавно він був у Джерсі Ситі, Н. Дж., і там у Парку Свободи повторяв, як це багато буде для народу, коли всі, без найменшого винятку, матимуть державне забезпечення здоров'я, включно і шпитальним безкоштовним лікуванням. Але слухачі не були захоплені, бо турбувалися, чи не збільшаться податки. Президент не сказав ні слова про кошти тієї реформи і коли вона мала б увійти в життя. Та пропаганда кампанія має вплинути на громадян, щоб вони натискали на своїх конгресменів і сенаторів голосувати, «за» таким планом. А втім, один сенатор правильно сказав: «Він тільки витрачає час».

Їздив Билл Клінтон двічі до Європи, щоб піднести свій престиж, як лідера, що вміє розв'язувати також міжнародні проблеми. Існує сумніве — чи слава пропагандиста не затмівить славу державного мужа. Це перший президент США, якого дозволяє собі не тільки критикувати, але й купувати телевізійний екран. Пропаганда ніколи не заступить політики, та ще й голови американської великодержави.

Почнемо від того, що хто втратив віру в себе, або в кого втратив віру спільнота, хай постане політику й відійде до іншої поліції, а тих праць так багато! А втратив віру в себе і той, хто тікає від своєї відповідальності. Хто втратив віру в справу, тому і так як Мойсесі не ввійти до обітвованої землі. Ми мусимо почати новий етап здійснення народних і національно-державних завдань в Україні та в світі. І це буде важке завдання. Дуже важке, вимагає, найменше, трудності, а не великої думки. Хто готовий на це, хай продовжує свою працю в новій дійсності і на вищому рівні, з тим досвідом, що він його мусів набуту в великій виборчій невдачі.

Насамперед не забуваймо, що ми не обідиємося без людей з великими амбіціями. Але великі амбіції — це велика праця і відповідальність, це кончеї успіхи. Хто їх не має, не має великої амбіції. Це дрібний амбіціонер, який живе своїм амбіціонерством, а не справою, завданням, злитком. Справа ж амбіції — це велика думка, справа створює, що триває для народу, суспільства, для людей. Хто думає про себе і свої особисті відношення, хай собі їде своєю дорогою. А за роботу, за успіхи

Сучасним жінкам, які шукають за своїм коринням, не так легко знайти про це у більшості історичних, археологічних та економічних книжок. Причина, мабуть, у тому, що жінки виробляли речі, які швидко зникали, такі як харчі та одяг, що зникає час, в якому встоялися могили, будівлі, храми, кам'яні скульптури та інші загальної вартості предмети для археологічного вивчення... А коли переглянути книжки про старину історію чи економіку, то відчуватися поважну відсутність у позабаченому показнику реєстрації тканин, сукна чи одягу, хоч їхня продукція вимагала великого жіночого зусилля. У стародавньому, однак, недооцінено економічного внеску жінок у загальне господарство, де що викривляло образ дами історичної доби... Та свій їде вперед, з ним і швидко попливуться археологічні методи одержання інформації. І тому тепер користуються повнішими даними не лише про наш економічний розвиток, але й про еволюцію жіночого мистецтва та їхнього соціо-економічного місця у родині та суспільстві. Елізабет Вайлдінг Барбер — професор Західного коледжу у Каліфорнії, завдяки новим методам студії минулого, які так сама оформлювала, одержала матеріал для виступлення найбільш важливого внеску в минулі суспільства, чим є текстиль. Її книжка: «Women's Work — the First 20,000 Years — Women, Cloth and Society in Early Times» (W. W. Norton & Co), 1994, з ілюстраціями, 334 стор.

Льобарт Ліщинський

ТРИ КРИНИЦІ ПАМ'ЯТІ

Якщо часом потрафить бути, що на рівній дорозі постане чоловіком, мум грушою, якась мара, а відтак спинити, аби нарішати заважає перед носом те, чого не бачив стільки часу, бо постійно було воно якого вдатення звичну сукенку буденності, як не разити і не виводить з летаргії приспану пам'ять. Власне такий, «трафунок» стався зі мною на дорозі, коло берега всім знаної, а колись така любовної вії, «Ксені» в Тантері. Скільки то піпів-солонів і трубадурів обіцало: «розкажу про любов». Скільки авторство звалили на елегію до «Ксені». Прешні сюди переносив на літо своє урдування увесь, без решти, український Парнас. Сюди злітали всі ті, хто безталанно і дозріло був захоплений в Карпати, аби тут почути отриманим дослідно фатаморганного рідних зелених верків. У Тантері біля фонтана мистецьких інвенцій, фантазії і гумору, першодорного дотепу, скупаного у шипляській атмосфері найкращого, «старокрайового гагунку».

Можливо, тятло сюди всіх те перелюднене, те з молодості, те несплоджене, непонівчене війною і доживного скитальчого шляху. Навперно тут оживали Ворохта, Косів, Криворівня, Жаб'є, Підлітте і Черче, скоджені в один згусток сас і місця. Все крутилося, як барвана карузеля, поки невластна діла не стягнула по душу незабутого Володимиром Кобзаря, а за ним поплив вохля і душа «Ксені». Відгоди фатум не попливби їй — хочі добіре товариство лишилося те саме і гори не посуслилися

Ярослав Гайвас

ЩО РОБИТИ ДАЛІ?

І

обіцаннями на легке життя керувати нами. Та не тільки нами, але і цілим нашим народом. Потреба допомоги — це ніякий сором. На різних історичних етапах кожен народ потребував допомоги. І коли він гідний того, йому давали, коли ні, його збували обіцаннями. Але не забуваймо про що ми, що кожен діє на користь свого народу, своєї держави і треба це враховувати, не сподіючись чужої алжувни.

Ось уже перед останніми виборами і вчас і після них деякі наші керівні дії шукали можливої співпраці з українськими лівими. Така співпраця життєво потрібна, але сторона, що робить це, мусить робити для спільного загального добра. Коли ні, то треба забути про це. Мови про це мало, або взагалі немає, але шось мусило бути, коли до провізничної Президії народного парламенту представники лівої більшості погодилися на її чеку голову Народного Руху України Вячеслава Черновола, коли йому дали навіть нагоду вистіти частину першої сесії Верховної Ради, а на голову Господар-

Закінчення буде.

Юрій Р. Рибак

НЕВПИННА ПРАЦЯ ЖІНОК

постачальниця, робітниця, антрепренерка та артистка. Все це підбалабувало її і давало життєву силу для самовизначення і ставлення перших кроків до творчого вислову.

Напрошується питання, чому саме виробництво вважало жіночою працею? Авторка книжки пояснює це зовсім просто: коли жінкам доводилося ділитися продуктивною працею, то їхнім завданням було виховувати дітей. Це є головна відповідальність жінки хоч би тільки задля конечності кормлення грудьми... В той час, коли чоловіки йшли на полювання, оралі або відбували торговельні поїздки, жінки залишалися в будинку, приготували їду та виробляли текстильні речі. І це все робилося так, щоб мусіти кожночасно спостерігати за поведінкою дітей при забаві або спанні. Вже в тих часах відчувалося велику жіночу відповідальність, що говорилось: «Чоловіки мають можливість працювати від сходу до заходу сонця, однак праця жінки ніколи не кінчатися» або, «Одні робить чоловіки, однак жінки роблять їю».

У книжці можна знайти інформації про те, як працяті і ткати, про приручення овець для вовни і як робити полотно з льону. Згадується теж про походження туніки, жіночої сорочки та шотландської клітчастої кольорової матерії.

ні на цаль, тільки «Ксеня» мало-помалу, а далі скорше почала нідати і хірилі з жалю.

Тож, кажу, від собі і, як би м'я, Веру стріли!» — при дорозі так яхось криво, відклав бі першій, виставлений «сайн», а на нім, як присуд смерті, попереджений найлютішими тортурами, червоним тваром стояли два слова: «For Sale». «Що то ся діє, що то є, ченса сліпо?» — якби завола перманентний «кастер» Гантерського заїзду Гриць Зоуля. «Ано дивіться, люди добрі, ганьба!» — виставили жог нашу «Ксеню» на «Sale», гі стару коричнуву. Достомно, якби її не виплачувався ковати, бо вже си май чалом не доїт, а зарізати власнос руков еск гріб, бо ніхто не даст такі збехрати, як си красно докла кошти. Най си хто купит той кліпонт, а тоді масти си голову, чи так дати здохнуті скотинці Божій, чи скіру є вратувати, а всо інакше такі пусити на «догубу». Но ней той то буде мудрий! Людолюб дожди, чи я на старієм маю дістати від того паллягійці колестрику, «догубу», «ау», а переді мною то маю фург то мати гіркий стрес, ек си іно троха пригаду то ці часи, якм зі своє старор приїжджє ту кола до Кобзаря на вакації. Спогадайте собі сас тота «Ксеня» тогди для нас була красна і пишна, як нас витала «лібом і солем» Гаї! Як то нас гостила і приймала, а екі «кропельки» мав Кобзар на все стрес у барі? Чи не має ми бути сумно, жи мене зустрітали жити і я томо мало видити? Лиш одні маю на успокоєні, як ми ЕКО, ані Бабай, ані Миронько, ані Ікер, ані Мороз, ані всі тої екішкі люди, що тоту «Ксеню» так любии вірно до смерті — коби жили, то, відва, всі разом не дали би єздрати і тому си тішу, жи вони також глуму не дожили. Чи вам не жаль тої, «Ксені»? Мало жи їй всі вірні аларатори повідітали на тотот світ, жи гуздирі її посивили з желю і розуки,

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

КОМЕНТАР ДО ЗУСТРІЧІ ЯРОСЛАВ'ЯН У ЛЬВОВІ

У «Свободі» в березні ц. р. опублікована стаття автора цих рядків, про зустріч колишніх учнів Української гімназії в Ярославі, яка існувала від 1940 до 1944 року. Зустріч має відбутись 12-го до 14-го серпня у Львові старим Організаційним комітетом Товариства «Надсяння».

До цієї статті абсолютно належно відмітити, що ми, колишні учні Ярославської гімназії, сердечно вітаємо зі цієї нагоди сльного же живущого нашого улюбленого професора фізкультури Матвія Мелешка, який під сучасну пору проживає з дружиною Гаїсоною у Фолькві. Він є дуже любительською і тактовною поведінку до учнів та гарну спортову поставу був дуже люблений і шанований усіми учнями нашої гімназії. Також належно відмітити, що пізніше він був у ранзі поручника ко-

ЗАУВАГА ДО РЕЦЕНЗІЇ

У другій частині рецензії д-ра Юліана Мовчана на 23-ій том «Літопис УПА», «Медична опіка в УПА», поміщеної у «Свободі», к. 127 з 7-го лінійка ц. р., є записка про с. д-ра Тома Воробця, якого батька.

На жаль, привітання подано як «Горобець», а діяльність зведена лише до ролі практикуючого лікаря, хоч червонохресті обов'язки інших діячів Українського Червоного Хреста (УЧХ) були підкреслені.

В дійсності, як до речі з'ясовано у 23-ім томі літопису, сфера праці батька в ті часи була дещо ширша, ніж виходить з рецензії. Між іншим, він займав становище голови Централу УЧХ у Львові і був основником і першим директором Українського Туберкульозного Інституту. Обидві установи співпрацювали з УПА і служили як цільні бази початку медичних засобів для підлілля.

У листі з 18-го травня 1942 року Митрополит Ан-

др Роман Воробець Александрів, Ва.

ДЕЩО З МИНУЛОГО

Ред. Іван Кедрин часом пише статті про мистецтві і мистецтво, хоч його професійною діяльністю є статті на суспільно-політичні теми. Однак у писання не раз закрадаються помилки і в журналістці не зашкодило б докладно з'ясувати, як поведінку, яку поведінку до друку. У «Свободі» з 28-го липня ц. р. у короткій статті про скульптора Михайла Черешньовського редактор Кедрин написав: «Перейнявши після Сергія Литвиненка головування в Об'єднанні Мистців України Америки, він радів кожному виставкою... Тут треба ствердити, що Черешньовський не мів перейняти головства від С. Литвиненка, бо Литвиненко помер 1964 року, а Че-

решиньовський став головою ОМУА у 1973 році. Дозволю собі пригадати шанованому редакторові, що я був головою ОМУА від 1964 до 1973 року, не перейнявши головство після С. Литвиненка 1964 року. У дальшому відкунку статті ред. Кедрин висловив пошукуючи про скульптора Григоря Кока, ніби то його скульптури, «наше молодство і сокорию різн» в порівнянні до Черешньовського комо. Така завага не є на місці у статті про одного скульптора, до которого треба було обмежитися і не вивидувати його коштом критики другого також визначного і померлого скульптора.

Любомир Кузьма Гантер, Н. Й.

Жуцукю Ксеню, а тобі на трембіті, Лиш одній в цілї селїтї, Розкажу про свій жаль...

А на камені седиє одинокий здиначливий Мольфар і заплаче у слюзу:

Жаль, жаль, жаль серцю буде, Возьмуть чужі люди, Моль не буде!

Закінчення буде.

The image is a complex graphic design, likely a poster or a page from a book. It features a central shield containing a black and white illustration of a knight in armor riding a horse and holding a lance. The shield is surrounded by numerous handwritten-style signatures and names in Cyrillic script, some of which are repeated. Above the shield, the word "Привіт" (Hello) is written in a large, bold font. Below the shield, the text "Таїєр Упо-із" is visible. To the right of the shield, there are large numbers "9" and "4". Below the shield, the text "Лицарями Будьмо Юнаки" (Let's become knights) is written in a stylized font. At the bottom left, there is a signature "Відомо Воляніч Р".

ДРУГЕ КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ В УКРАЇНУ

КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

Провідний втілювач нас із чого ми „зроблені“. На горизонті видніє медом і молоком і всім земними благами текуча Україна. Але наші вклялі і всіх в Україні сущих мусить бути повний, щоб виконали призначену нам роллю. У сильній вірі їдм в майбутнє. Надія на краху завтра нехай нас не опускє. Сильне почуття любови нехай запанує в нашому народі і вповнить наші серця щастям, завтра і по всяк день.

Друге турне Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка від 1-го до 14-го липня цього року почалося в Одесі після перелету з Чикаго до Києва на Авіалінії „Україна“, яка дала квитки по знижковій ціні. Відтак автобусом до Одеси з очікуванням чогось невідомого.

Експерсія по місті не позначилася нічим звітним, крім відвідин чудотворної ікони Матері Божої в Успенський церкві. Знаменитий хор творив надзвичайно благоулюблену атмосферу, а спокій настроєний до розважань і молитви. Була Оперного театру не була повна. Всеж такі місцеві організатори Товариства „Україна“ казали, що присутніх було більше, як вони поділялися. Десять днів тому Більшого театру давав вистави, на яких було наполовину менше присутніх. Мимо тяжкої вичерпуваної дороги концерт був вдалий, а стримана публіка очил під кінець.

4-го липня відїзд до Миколаєва і концерт у „Судно-ремонтнику“. Приїзди публіка створювала сприятливу атмосферу до кращого і

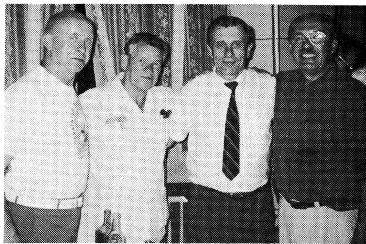
захоплення адміністрації і дітей кобзарським многолітством було неймовірне. Голова Капелі Стефан Когут і мистецький керівник Володимир Колесник приймали привітання і побажання, і висловлювали подяки від капелі.

Дорога до Херсону і розміщення в готелі „Британія“ були під кожним оглядом добрим. Концерт у херсонському Областному театрі ім. Миколи Куліша херсонці прийняли ентузіастично. Захоплення, оплески і побажанням наддодатків не було кінця. Патріотизм виявлявся щирим і спонтанним. Питомо українська гостинність та сердечність виявлялася на обидвох мовях.

Відїзд 6-го липня до Феодосії. Дорога в Крим відкривала перед нами новий образ, нову частину України, багатомов із нас невідомо. Попри чарівні поля пахучої лаванди, лавів пшениці, соняшників, грецьких ямочок, нас чарувало піснями. Відчувалося український козацький дух широким степом. Розмістилися в готелі „Асторія“. Підготовка до концерту і виступ у залі „Літній“ пройшов успішно. На прогулянку по Феодосії, бувши Кафрі, мене опанувало почуття пригнітання, болю. Немов в калейдоскопі просунулися образи пов'язаних, закованих наших людей, яких похилили на ярмарок „живим товаром“. Але козацького духа не вбити, не знищити нікому. Він, як сфінкс, відроджується, оживає, стає до нових завдань, які йому Провидіння призначило.

Стало мені ясним, чому москалі не хочуть признати Крим частиною України. Природа зелена, соковита, свіжа, пахуча. Убачив гір чарують виноградники своєю красою. Чорне море з його плясками і синьою водою притягають, дають почуття спокою, заповняють добрий відпочинок.

Прибули в Ялту і розташувалися в готелі „Ялта“. 8-го липня відїзд до Севастополя. Організатори насторожені, бо не знали чого сподіватися. Зустріч з адміралом Володимиром Безкорованим у головному квартері Української чорноморської флотії була надзвичайною і залишилася в наших пам'яті назавжди. Він прийняв нас сердечно і гостинно. Мав до нас коротке слово і відповідав на питання ясно. Він не лише моряк, він і політик, і патріот. Гордість розпирала груди стискаючи його руки. Процес вишколу нових кадрів старшин працює. Морська піхота та авіація в процесі відкриття. Чорноморська флотія ще не розлізена, але вже адмірал командує кораблями, які збудовані Україною. Скіплик надій та мрій. Вечером на концерті адмірал був прийнятий з дружиною та двома дітьми. Захоплювалося до слів нашими піснями, нашим виступом. Присутність великого числа армійців та моряків творила незабутній образ. Публіка жива, ентузіастична, довгими бравами давала вияв своєму захопленню і заси-

У Криму (зліва): Я. Дужий, голова святкування 75-ліття капелі, В. Колесник, мистецький керівник капелі, В. Пересунко, міністер культури Криму, С. Когут, голова капелі.

пала капелю масою квітів. Яка радість, яке піднесення. Публіка же такого не бачила. Люди з телевізії і кореспонденти казали: „Це вперше прозвучала українська мова в Севастополі публічно“. Інтерв'ю проводили телевізії, радіо і репортери преси. Успіх великий, такого не сподівалися.

Концерт у Ялті 9-го липня. Відчувалося приязну атмосферу, у вузлу пахло оплесками. Севастопольці казали, що приїждь на концерт у Ялту, і приїхали. Концерт відбувся у великій концертній залі „Ювілейний“ з участю біля 800 осіб. Публіка приймала нас довгими оваціями і квітами. Концерт в Алушті 10-го липня під відкритим небом пройшов також успішно, а присутність наших армійців радувала всіх нас глибоко. Алушта — невелика місцевість, де проживають колишні чиновники вищої категорії колишнього совєтського режиму. 11-го липня — великий день для відпочинку над морем, був і потрійний, і побажаний. Вечером в честь капелі був концерт ансамблем „Таврія“ в готелі Ялта, під мистецьким керівництвом Анатолія Гордієнка. Виступ на високі рівні був знаменитий. Хорові солісти та танцювальні точки перепліталися з майстерним виконанням. Український дух панував через цілу літнотропичну програму. Краса стрім, милозвучність голосів, викликали захоплення у гостей і капелі. З готелю „Ялта“ капеля робила візиди до Алушти, Севастополю і Мис Феодоропа. В нас експерсія по Ялті капелі на оглянули історичні місця міжнародного характеру. Українська мова виразно пробивається, а деякі росіяни говорять нею дуже добре. Росіянка говорила гарною чиною українською мовою і казала, що її чоловік, українець, українською мовою не говорить.

Останній наш концерт у Симферополі був під знаком запитання. Організатори боялися провокації, бо відвіди були зранку. Стріла з громадськістю. Симферополь розвіяла побоювання, була надзвичайна. Капеля Бандуристів, бандурист Нирко, юні бандуристи та родина Савичів радували нас дуже. Хор і привіт симферопольської громади був надзвичайний. Концерт у великій залі кримського республіканського Музичного театру. Серця наші наповнилися радістю коли

відкрилася занавіс. Залю повна, а публіка вітала нас браурними, стоячими оваціями. По кожній точці присутні засипали капелю масою квітів і неважачими оплесками. І співала вона одушевлена ентузіазмом української публіки. Привіт міністра культури Криму Вячеслава Пересунка, представників міста, Товариства „Україна“ ясно віддзеркалювали настрої присутніх. Пісня „Ой у лузі“ яку капеля відспівала на домогання публіки і яку вислухала стоячи, була мугутною емоційною підбудою перед відвіпанням національного гімну. Довго йшла гулірка після концерту перед театром. Бортьба за мову, за самостійність йде кожного дня і на кожному кроці. Патріотизм виявлявся найвищою рівню у поведінці, мові, думках. Місія завершена. Успіх концертного турне великий.

Голови капелі С. Когуту і та Управі — признання за добре проведення місії і закінчення святкувань 75-ліття капелі. Признання належить дати голові секретаріату Товариства „Україна“ Станіславу Лазебнику, його асистентам Олі Гауру і Валентині Дерев'яникової. Рівнож Василею Савенкові і локалітним відділам Товариства „Україна“ в містах концертів. В. Колесник, мистецький керівник, та його асистент Олег Махалій були на висоті своїх завдань. Арнольд Бірко і його син Андрій зробили добру роботу з озвученням. Зенон Крістіатий, завідувач ціною, та Микола Костюк, господар, вложили багато зусиль. Капеляники виказали зрозуміння і потребу доброї співпраці. Деякі дружини капелан брали участь в турне, а саме: Ольга Дужа, Рома Когут, Богдана Титла, Анна Гнатюк, Наталка Бірко, Марта Карараба, Віра Мурга, Надія Андрушко, Леба Керинчук і Христина Фаріон. Вони раділи успіхам капелі і справлялися з подіями відпочинку не в невідомості подорожі.

Тепер перед капелею стоять нові завдання — відвізати репертуар новими композиціями. Подбати про нові строї, щоб заповігати ностерним музикантам гарячих залей. Капелі потрібна фінансова допомога вити із забезпеченості у зв'язку з турне.

Дієспорна сповняла і сповняє роллю якої й Провидіння дало до виконання. Нає там ждуть, нас потрібують і благають — потрібують руку, приязню, щедру, відсерця. Наші таланти належать Україні. В прощальних словах звучало шире прохання: не забувайте за нас.

Ярослав Дужий

Виставка польських мистців в Чикаго

В Українському Інституті в Чикаго 17-го травня відбулося відкриття виставки польських мистців. Мистецька виставка тривала до 26-го червня. Завдяки зусиллям Українського Інституту Модерного Мистецтва і організації допомоги Польського музею в Америці, вперше зорганізовано виставку кільканадцяти польських мистців з Північної Америки. Більшість з них має за собою багато індивідуальних та збірних виставок в Польщі і в інших країнах. В Чикаго живе і працює багато мистців, котрі користуються всім видами пластичної техніки, і на виставці вони застосували доволі широкий вахляр різноманітної техніки.

Про виставку з'явилися статті у польській пресі, і багато було рецензій і коментарів на польських радіо- і телевізійних програмах. Не можна забувати, що виставка була організована за підтримки Товариства „Україна“ в Чикаго, яке відіграло велику роль у організації виставки. Виставка була відкрита 17-го травня в Українському Інституті Модерного Мистецтва. Виставка була відкрита в присутності представників польської преси, радіо і телевізії, а також представників Товариства „Україна“ в Чикаго. Виставка була відкрита в присутності представників польської преси, радіо і телевізії, а також представників Товариства „Україна“ в Чикаго.

культури при консультації Польського Інституту в Чикаго, директора польського банку, журналістів з польської преси, радіо і телевізії, представників польського культурного центру тощо. З нагоди виставки організатори видали чотири довідки, фінансований польськими установами і підприємствами. Вклатили описи мистецької творчості і діяльності Українського Інституту Модерного Мистецтва. Газета „Дзєннік Зайонзков“ з 20-го травня помістила ширшу статтю, в якій наголошувалося, що не можна переоцінити, факт, що ініціатива вийшла від Українського Інституту, який відкрив свої зали для польських мистців і це є стимулом до дальшої співпраці, без сумніву, вартісної для обох сервісів, польського і українського, в кожному аспекті цієї ініціативи.

Дуже гарним задумом у відкритті пластичної виставки був театральний ви-

аж не побачати глядачів виставки, які не були присутні на відкритті. На виставці були роботи 13-ох мистців, що користуються різною технікою, а саме: Іоанна Яновська, директор Польського музею в Америці — кераміка, Гражина Ліпінг Завачковська — комп'ютерна графіка, Віолетта Возніська, Лука Конечко, Кшиштоф Магдальський, Ян Слівінський — малярство, Роберт Камекура — фотографія, Андрій Капаш, Лешек Вичуловський — графіка, Мислав Рогола і Войцех Ульрих — різні міді.

Мистецький критик Ева Суковська-Бережинська написала, що хоч слабо сторінкою виставки є відсутність виразної концепції виставки, але позитивно прикметою є спонтанність, ширість інтенції і чимало спраді гарних картин. Цю спонтанність і ширість зі сторони

Після відкриття виставки (стоять, зліва): О. Коверко, П. Качуровський, Л. Крушельницький, К. Помірко, консул Польщі з дружиною, М. Фаріон і Л. Литвин; класач (зліва): Я. Барчак і О. Крушельницька.

що Чикаго є друге найбільше польське місто в світі після Варшави. В Чикаго живе мільйон польського населення. Тому виставка в Інституті була великим позитивним кроком у відносинах між українцями і поляками. Саме відкриття перетворилося у своєрідну подію, це було приблизно 250 осіб, в більшості поляків, але були присутні українці, і американці, які цікавилися мистецьким світом. А що вечір відкриття був надзвичайним — це було видно на обличчях всіх присутніх, бо атмосфера була жарка, заповнена піднесенням рухом цікавих і оригінальних людей зі світу мистецтва, театру, кіно, політики, економіки, науки.

Управа інституту з приємністю вітала представників українського генерального консульства в Чикаго Анатолія Толкача з дружиною, консула у справах

туп, задум Збігнева Засадного, славного режисера запрошеного американським театром Гудман до співпраці. Сам спектакль тривав півгодини і складався з виступу трьох акторів і однієї співачки. Виступ відбувався у двох мовах, польській і англійській, це були перекладні уривки славних польських і непольських поетів і письменників, що українське мистецтво до любови, життя і смерті. Це було своєрідне продовження виставки, щось, що чудово гармонізувало з нею. Це була маніфестація краще людського тіла тощо, яке місце займає мистецтво в житті. Колорит і спів, безпосередній, живі, безмислові, все схилилося. Снівала польською і англійською мовами Гражина Аугушків, виступали актори Анета Зав, Войцех Палечин і Мат Лє. Треба жаліти, що тієї частини програми

ни мистців і також публіки відчувалося під час відкриття, люди не хотіли йти до дому.

Інститут завершив угоду з Польським музеєм в Америці про організування виставки українських мистців в їхньому приміщенні в наступному році. Управа інституту очікує, що знайдуться українські спонсори для видання каталогу і що українська публіка так тепло підтримає своїх мистців, як в цей вечір відкриття „Нових перспектив“ підтримала своїх мистців польська громада. Можна надіятися, що виставка польських мистців в Інституті буде записана в пропам'ятний календар мистецьких подій Чикаго і українсько-польських відносин.

Н.Н.

На фото (зліва): Тамара Озерова, директорка дитячого оркестру „Джерельце“. С. Когут, голова капелі, і Я. Дужий.

ДОБРОГО РАНКУ КИЄВЕ!

Станьте попереду конкурентів — літайте до Києва сдиним ранковим прямим рейсом з Нью Йорку. Переліти з Нью Йорку/Дж Ф Кеннеді аеропорту до Києва — кожного понеділка, вівторка та неділі.

Нові послуги, починаючи з цілих весни:

- Безпосередні переліти з Вашингтону/Даллес аеропорту — кожного понеділка
- Тижневі переліти з Чикаго — кожного четверга
- Безпосередні переліти з Нью Йорку/Дж Ф Кеннеді аеропорту до Івано Франківська — кожної середи

Для резервації та інформації просимо телефонувати:

1800 UKRAINE

1 (800) 857 2463 • 1 (212) 599 8484
або просимо звертатись до ваших подорожніх агентів

Air Ukraine

Air Ukraine • 551 5th Avenue • Suite 1002 • New York, NY 10176
Якщо вам необхідна ввізна інформація або оформлення віз, просимо телефонувати на (212) 557 4044

scope travel inc

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЙ

Майклів Гальб'єр

1605 Springfield Ave Maplewood NJ 07040

For information 201 378-8998

Reservations ONLY 800 242-7267

PRE-PAID TICKETS FROM UKRAINE

IVFRANKIVSK • NEW YORK • IVFRANKIVSK \$ 699

(Tickets can be picked up in Iv Frankivsk - Hotel Roxelana)

(Tickets can be picked up in Lviv - Georg Hotel)

(Prepaid charge \$50 additional)

KYIV • NEW YORK • KYIV \$ 699

KYIV • CHICAGO • KYIV \$ 699

KYIV • WASHINGTON • KYIV \$ 699

(Tickets can be picked up in Kyiv)

(Prepaid charge \$50 additional)

JFK meeting and transfer help available for arriving relatives.

We can arrange and deliver tickets for connecting flights to all destinations in USA and Canada

Хочете закупити своїм рідним в Україні корисну та необхідну техніку?

трактори та сільсько-господарське знаряддя

За ближніми інформаціями і формами замовлення звертайтеся на число: 1-800-354-3136

SEPCORP International, Inc.

20 Mountain Pass Road, Haverhill, MA 01830 USA

Громада Заліщик просить допомоги для будови храму

Комітет у справі будівництва храму української католицької церкви в м. Залішки Тернопільської області просить вашої допомоги в будівництві нового храму в нашому місті. Через важкі економічні умови та викликану цим гіперінфляцію ми не можемо самі задвинути цю будову. В той же час невеликий храм наш на 300 місць не може вже задовольнити духовні потреби віруючих нашої міста, в якому майже потрійне число жителів ніж тепер, порівнюючи

часи перед Другою світовою війною.

Заздалегідь дякуємо за допомогу в цій важливій для нас і Богородицької справі.

Хай воцаряв Мил Господь сторицею!

Гроші просимо передавати через надійних людей.

о. Никодим ЧСВВ, декан греко-католицької церкви міста Залішки

Степан Лопух

заступник голови будови церкви

Тернопільська область, Залішки, вул. Б.Лепкого ч. 21, тел.: 2-10-68

Адреси уповноважених осіб:

Стефан Складчук, 3316 Charmaine Hts., Mississauga, Ont., Canada, L5A 3C1, Tel: (905) 273-6240.

Верига Василь, 215 Grenadier Rd., Toronto, Ont., Canada, M6R 1R9, Tel: (416) 536-0402;

Беленюк Михайло, 448 Harland St., N.P. Worm Mineral Spring, Pa., 34287, Tel: (813) 426-4049.

* ПРАЦЯ *

ПОШУКЕМО

жінку до опіки над малою дитиною і до домашньої праці. Нічліг і харч включно.

(201) 283-0054

* FUNERAL DIRECTORS *

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУС НАЙТО - директор

Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568